

Ilanngussaq 3

3. TAB 2021 – 2021-mut missingersuutitut Teknikkikkut Allaffissornikkut Missingersuutitut Saqqummiussineq

Matumami missingersuutitut politikkikkut suliarineqarnerisa aallartinninnerani, allaffissornikkut 2021-mut missingersuutitut saqqummiussinissamut aningaasaqarnermut pissutsit piviusut pillugit allaaserinninnerik nassuiaat imaqarpoq. Taamatuttaaq allaffissornikkut missingersuutitut saqqummiussani suut ilanngunneqarsimanersut - suullu peerneqarsimanersut - pillugit nassuiaammi allaaserineqarput. Naggasiullugu missingersuutitini kisitsisit pingaarnertit allakkiami nassuiaatigineqarput, Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititamat kingornalu Kommunalbestyrelsimut tunniunneqartutut isikkoqarlutik.

3.1 Missingersuusiortnermi tunngavigineqartut, ukiunilu aggersuni ineriartorneq

Sermersooq ukiuni kingullerit aningaasarsiorluarnermik nalaanneqarsimavoq. Tamatuma kingorna Covid-19 takkuppooq, tamannalu aningaasaqarnermik ingerlanerliornissamut kinguariaateqarnissamillu aqqusaagaqarnissaq ilisimasaarutigineqarluni. Maannakkut siunissaq qaamanerussatut isikkoqarpoq. Suliffissaqartitsinerit akileraarutigullu isertitat ingerlalluarnerulerput, taamaattorli siunissamut tunngatillugu nalorninartut annertupput. Taamaattumik kommunip karsiani aningaasanik uninngasuuteqarnissaq pisariaqarpoq - ”sorsunnerup nalaani karsi” - siunissaq nalunaqisoq eqqarsaatigalugu.

Kommuneqarfik Sermersooq ukiuni arlalinngortuni aningaasarsiorluarnermik nalaanneqarsimavoq aningaasaqarnerlu ingerlalluarsimavoq, tamannalu ukiuni kingullerit kommunip aningaasaqarneranut, akileraarutigullu isertitat qaffakkiartornerat aqutugalugu, pitsaasumik sunniuteqarpoq.

Ingerlalluartaqarnera ilaatigut mittarfissamik sanaartornermiit, illoqarfiup immikkoortuisa pioreersut eqitertinneqarnerannit kiisalu illoqarfiup ilaa nutaassamiit pissuteqarpoq. Suliat, sinerissamiillu suli nutsertut ilanngullugit, aamma Nuuk ilisimatusarfittut inissisimanagera pillugu, kommunip aningaasaqarnerata ingerlalluarneranik nassataqartut. Taamatut ineriartornermi aamma tamanna kommunimut (suli) aningaasartuuteqarneruleranik, soorlu meeqqat paarineqarnissaannut atuarnissaannut, ulluunerani paaqqinnittarfinnut il.il. kinguneqarpoq, soorluttaaq kommunip suliffeqarfiutaasa ineriartortinneqarnissaannik, nutartertarnissaannik nutaanillu sanaartornissamik ingerlaavartumik pisariaqartitsiffiusoq.

Kommunip ingerlalluartaqarnera aningaasartuutit isertitallu qanoq ingerlasarnerinik tappiffeqarnissaq pisariaqarpoq. Covid-19 aamma nunat tamalaat akornanni niuernerit ingerlanerliulerneq Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnermik ingerlalluarnissamullu sunniuteqartarput. Kalaallit Nunaat - taamaalillunilu Nuuk nunatsinni illoqarfiit pingaarnersaattut - nunani tamalaani niuernerup ineriartortinneqarneranik pinngitsuuisinnaangilaq, massakkullu avammut tunisartakkani pingaarnersaattut aalisakkat raajallu akii appariorput. Taamaalilluni ukiup ingerlanerani Covid-19-ip siaruakkiartornera taassumalu kingunerisaanik avataanut tunisiffigisartakkatta aningaasaqarneri apequtaasorujussuupput.

Avammut nioqqutissiornermik inuussutissarsiuutitit ingerlalluarnissaannertit erngeriumik Kommuneqarfik Sermersuumut sunniuteqartussaavoq, nioqqutissiorneq annikilliarortoq suliffissaaleqisut amerliartornerannik kinguneqarsinnaammat, tamannalu pisortat ikiorsiissutaannik ikiorsiissuteqartarnissamik kinguneqartussaavoq aamma inuuniarnikkut suliffissaaleqinerup kinguneranik atugarliuutitit allanik, soorlu isumaginninnermi aamma meeqqanut tunngasutigut. Tamanna Covid-19 upernaami siullermeerluni takkummat takullatsiarparput, kommunilu piffissami sivikitsumi nalaataqarnermik isumaginnittariaqalersimalluni.

Kalaallit Nunaanni Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit 25/5-2020 nalunaarusiaminni siulittuutigaat Covid-19-ip kingunerisaanik isertitat annikinnerulissasut, tassa BNP-p 2020-mi 1,5 %-imik 2021-milu annikinnerusumik appariaateqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Maannakkut (2020-mi septembarip aallartinnerani) ajorpasippallaarunnaarpoq. Kommuneqarfik Sermersuumi suliffissaaleqisut pillugit kisitsisit appaqqipput, akileraartarnermullu isertitanut qaammammut nalunaarutit takutippaat nalinginnaasutut isikkoqaqqiliinnaratik 2020-mut missingersuusiatsinniit naatsorsuutigisamit amerlanerussasut.

Tamatuma saniatigut Kommuneqarfik Sermersuumut, Nuummullu, nuuttartut maanna amerlapput, taamaattumillu akileraartarnermut isertitat suli amerlanerulissallutik. Tamanna pillugu kommunimi innuttaasut ulloq 2. januaari 2020 23.164-iupput. Septembarip tallimaanni 23.311-upput, tassa innuttaasut 147-nik amerlapput. Nuummilu, Nunatsinni agguaqatigiisillugu isertitaqarfiunerpaasumi, ineriartorneq assut annertuvoq. Tassani 2020-mi januaarip aappaanni katillugit 18.410-t innuttaasuupput. Kisitsisit taakku septembarip tallimaanni innuttaasunut 18.555-inut amerleriarsimapput, tassa innuttaasut 145-nik amerlapput.

Kommunip avataaniit innuttaasunit inuussutissarsiornermullu ornigineqarnerujussuali Kommuneqarfik Sermersuumut tigusinnaasaanut artukkiivoq. Tamanna unammillernartuusinnaasoq attaveqaatini sanaartornissamut aningaasaliissuteqarnikkut qulakkeerneqarsinnaavoq. Taamaalilluni kommunimi inuussutissarsiuutit ineriartornissaannut atugassaqtartit pitsaanerpaat qulakkeerneqassapput. Taamatuttaaq innuttaasut inuunerisa pitsaaneruleranik kinguneqassaq tamatumunngalu ilutigalugu innuttaasunit nutaanit akileraartarnermik isertitat amerleriaateqassapput, taamalu sulisinnaasut amerliartornerat qulakkeerneqassalluni.

Taamaalilluni kommunimi innuttaasut amerlinissaannut akileraarutigullu isertitat amerlinissaannut assigiinngitsunik periarfissaqarpoq aammalu ilaatigut Covid-19 pissutigalugu, siunissap nalorninarsinnaaneranut arlalinngit sooranartoqarluni.

Taamaattumik maannakkut 2021-mullu missingersuutit aningaasartuutitut aqutsinissaq pingaarnersiuinissarluni pisariaqartinneqarpoq, missingersuutitillu sinneqartuuteqarfiunissaat, ukiuni tulluutit aningaasaqarnermik nikerarnerinut atornerarsinnaasunik, qulakkeerneqarnissaannut suli pisariaqartitsisoqarluni. ”Sorsunnerup nalaani karsi”-tut ittoq eqqartorneqarsinnaavoq, siunissami Covid-19 Kalaallit Nunaannut takkuteqqissagaluarpat sooranartut ajugaaffiginissaannut atornerarsinnaasumik.

3.2 Missingersuutissatut allaffissornikkut missingersuutit saqqummiussaata imarisai (TAB 2021), taassumalu malitsigisai.

Missingersuutitut saqqummiineq marlunnik imaqarpoq: 1. aningaasartuutissat ilisimaneqartut aamma politikkikkut aalajangiussat, aamma 2. isertitanut ingerlatsinermullu aningaasartuutitut iluarsiissutissannut allaffissornikkut siunnersuutit, kiisalu sanaartornissamut pilersaarutit nutaat

aammalu sanaartornissamut pilersaarutit pioreersut naleqqussarneqarneri. Missingersuutininut saqqummiussanut uppersaatit ataatsimoortut allaaserisallu kommunip missingersuutininut mappiani takuneqarsinnaapput, taakkunungalu nassuiaat una ilaavoq. TAB 2021 aamma missingersuutininut mappe una politikkikkut oqaluuserineqarnissaanut pingarnersiuiinissamullu tunniunneqarput.

Uani missingersuutininut saqqummiussami 2020-mut missingersuutaqaartut toqqammavigineqarput, tassani ukiunut arlalinnut sanaartornissamut pilersaarut 2020-2028-mi sanaartornissamut pilersaarutit nutaat / allannguutit pillugit tapiliussaq ilanngullugu. Tamatuma saniatigut aningaasartuutaanerusut isertitallu ataasiakkaat kiisalu kukkusumik missingersuutininut nalunaarsorneqarsimasut annikitsut missiliuutillu iluarsisat ilaatinneqarput, tamatumani aalajangiutereersimasat kingunerisaannik allanngortinneqarsinnaanngitsutut allaffeqarfimmit nalilerneqarmata.

Siuliinut ilassutitut allaffeqarfik periarfissat allattorsimaffii suliarai, qulequttatullu isikkoqartillugit tulluuttunik imaqluni:

- + Paasissutissat nutaat toqqammavigalugit akileraarutit, tapiissutit aamma naligiissaarinernik amerlilinerit
  - + Ingerlatsinerit missingersuutit, suliaassanik nutaanik siunnersuutitallit inuiaqatigiillu agguataarnerinut naleqqussaantallit kiisalu immikkoortut annikippallaartumik missingersuutaasimasut iluarsineri ilanngullugit, amerlilinerit
  - Ingerlatsinerit missingersuutit, siulianiittunik aningaasaliinissaq siunertaralugu sulianut tunngatillugu ikilisitsinissamut atorunnaarsitsinissamullu siunnersuutitalinnik, ikililerineq.
  - + Sanaartornissamut missingersuutit, pilersaarutit nutaanik pioreersullu siuartinneqarnissaanut siunnersuutitalinnik, amerlilinerit.
  - Sanaartornissamut missingersuutit, pilersaarutit pioreersunik atorunnaarsitsinissamut, ikilisitsinissamut kinguartitsinissamullu siunnersuutitalinnik, ikililinerit.
- = **Allaffeqarfimmit missingersuutit saqqummiussaq (TAB 2021).**

Allaffeqarfiup missingersuutit allannguissamut siunnersuutit (periarfissat allattorsimaffit) matumani nassuiaammi pingaarnersiorlugit allaaserineqarput. Tamatuma saniatigut siunnersuutit kommunimi 2021-mut Missingersuutit mappimi immikkoortumi tulluuttumi tabelini skemanilu itisilerlugit sukumiisumillu allaaserineqarput.

3.3. Allaffeqarfimmi missingersuutit saqqummiussinermi missingersuusiornermi tunngaviit atorineqartut (TAB 2021).

Allaffeqarfimmi missingersuutit saqqummiussami kommunip kiffartuussineranik annertusitsinissamut annikillitsinissamullu periarfissanik arlalinnik imaqlarpoq. Ataatsimut isigalugu missingersuutit saqqummiussaq, kommunimi missingersuutit malittarisassani tunngaviit akuersissutaareersut malillugit Kommunalbestyrelsimut missingersuutit tamarmiusut suliarinissaanut, periarfissiivoq.

Allaffeqarfimmi 2021-mut missingersuutit malittarisassat allaffeqarfiup missingersuutit saqqummiussaanut (TAB 2021) toqqammavigineqarpoq. Taamaalilluni missingersuutit malittarisassani tunngaviit missingersuutit saqqummiussinermi tikkuussisuusimapput.

Missingersuutit malittarisassani takuneqarsinnaavoq 2021-mut missingersuutit 100 mio. koruuninik sinneqartooruteqarfiusussat Kommunalbestyrelse imminut pisussaaffilersimasoq.

Matumani missingersuutit saqqummiussaq missingersuutit mappimi takutinneqartumi, siuliini allasimasut annertusitsinissamut siunnersuuteqartoqlunilu sipaaruteqarnissamut siunnersuuteqartoqarpoq. Taamaalilluni kommunalbestyrelsip 2021-mut missingersuutit katitersinnaavai arlalinni annertusitsinillunilu sipaarutit siunnersuutit ilanngussilluni, taamaalilluni missingersuutit tamarmiusut katillugit oqimaaqatigiissitsinermi 100 mio. koruuninik sinneqartooruteqartillugit.

Allaffeqarfimmit 2021-mut missingersuutit siunnersuut (TAB 2021) matumani missingersuutit mappit politikkikkut oqaluuserineqarnissaanut pingaarnersuiniissamullu tunniunneqarpoq.

Missingersuutit isumaqatigiissummi inaarutaasumi allaffeqarfiup missingersuutit saqqummiussaani siunnersuutit tamarmik ilanngunneqarnissaat kommunalbestyrelsimut akuersissutigissappat, kommunimi tamarmiusumi inernerit naatsorsuutaasinnaasut tassaassapput 67,4 mio. koruuninik sinneqartooruteqarneq.

3.4 Allaffimmit missingersuutissat saqqummiussami isertitassat

Namminersorlutik oqartussat kommunip akileraarutitigut ataatsimoortumillu tapiissutitigut isertitanik naliliillutillu missingiipput. Missiliuutit taakku allaffimmit misissorneqarput, nalilerlugulu TAB 2020-mi isertitassat annertunerisnaanerit missiliuuteqarnissaq illersorneqarsinnaasoq, maannakkummi isertitassaniit allannguuteqarnissap Namminersorlutik Oqartussat missiliuuteqarnerat appasinnerujussuavoq.

Kommunip isertitai ukunannga pingasuuniit annerusumik isertitaapput:

1. Innuttaasunit suliffeqarfinniillu akileraarutitigut isertitai
2. Namminersorlutik Oqartussaniit ataatsimoortumik tapiissutit
3. Kiffartuussinerni akigitatigut isertitai aamma innuttaasunik suliffeqarfinniillu sullissinerit.

Isertitaqarfinnerusut matuma kinguliini sammineqarlutillu oqaaseqarfigineqassapput:

1-imut - Innuttaasunit suliffeqarfinniillu akileraarutitigut isertitai

2021-mut tunngaviumik missingersuutit akileraarutitigut isertitai:

Akileraarutit suussusaat:	Mio. kr.	Itisiliineq:
Inuit akileraarutaat	-1.307 mio. kr.	(2021 pillugu 1.278 mio. kr. + 2019-imut inaarutaasumik naatsorsuutit 29 mio. kr.)
Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat	-70 mio. kr.	
Iluanaarutisaniit akileraarutit	-70 mio. kr.	
= Akileraarutit katillugit	-1.447 mio. kr.	

Akileraarutitigut isertitai Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup aggustip ulluisa 27-anni allagaani tunngaveqarput, ilaatigut tassani takuneqarsinnaalluni 2021-mi akileraarutaagallartussat 1.278 mio. koruuniusut, aamma 2019 pillugu kingornagut iluarsinikkut saniatigut 29 mio. koruuniusut, taamaalillutik inummut akileraarutit katillugit akileraarutitigut isertinneqartussat 1.307 mio. koruuniupput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup allagaani takuneqarsinnaasoq naapertorlugu, 2019-imut akileraarutitigut isertitai iluarsisutit ilanngunngat 1.322 mio. koruuniusimapput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup naatsorsuina malillugu, inuit akileraarutaannit kommunip isertitai 2019-imiit 2021-mut 44 mio. koruuninik appariaateqassasut (1.307 – 1.278 mio. kr.).

Naatsorsornerisa ineneri appasippallaartut allaffeqarfimmit nalilerneqarpoq. Nassuiaammi uani immikkoortoq 3.1 innersuussutigalugu, kommunimi innuttaasut amerliartorput, akileraarutitigullu isertitat 2019-imi qaffasissuseq qaangilaarlugu qaammatini kingullerni inissisimavoq.

Taamaattumik 2021-mi inummut akileraarutinit isertitassat missiliorneqartut amerlilerneqarsinnaasut allaffeqarfimmit nalilerneqarpoq. Siunissami aningaasaqarnerup allannorsinnaanera sulilunartoqangaatsiarmat, akileraarutitigut isertitassat 2019-imi qaffasissutsip assinganut amerlilerneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

2021-mi inuit akileraarutaannit akileraarutitigut isertitat katillugit 1.328 mio. koruuniutinniarlugit (1.278 + 50) akileraarutitigut isertitassat 50 mio. koruuninik amerlilerneqassasut sukumiisumik TAB 2021-mut siunnersuutigineqarpoq. Taamaallit 2021-mi inuit akileraarutaannit missiliiussat 2019-imut sanilliullugit 6 mio. koruuninik amerlanerussapput. Taakkununga ilaapput inaarutaasumik naatsorsuutit 2019-imut tunngasut, 2021-mi 29 mio. koruuninik akiliteqarfissat, taamaallit inuit akileraarutaannit isertitat 1.357 mio. koruunit missaannik missiliiunneqarlutik.

Aammattaq ingerlatseqatigiiffinit aamma pissarsiassanit akileraarutitigut pissarsiassat allannortinneqassanngitsut siunnersuutigineqarpoq, pissutigalugu ukiup siulianut sanilliullugu akileraarutit qaffasissusaat allannussanngitsut naatsorsuutigineqarmat.

TAB 2021-mi akileraarutitigut isertitassat siunnersuut, tak. periarfissat allattorsimaffii.

Akileraarutit suussusaat:	Mio. kr.	Itisiliineq:
Inuit akileraarutaat	-1.357 mio. kr.	(2021 pillugu 1.278+ mio. kr. + 2019-imut inaarutaasumik naatsorsuutit 29 mio. kr.)
Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat	-70 mio. kr.	
Iluanaarutisianiit akileraarutit	-70 mio. kr.	
= Akileraarutissat siunnersuut, katillugit	-1.497 mio. kr.	

Siuliini missingersuutitigut allannuutissat siunnersuut, Suliffeqarfimmut Kiffartuussiviup ataani TAB2021-mut periarfissat allattorsimaffiini allassimavoq, kingunerissallugulu 2021-mi kommunip akileraarutitigut isertitaanik qaffariaateqarneq, tassa Akileraarnermut Aqutsisoqarfiup 2021-mi akileraarutitigut isertitassanut tunngasumik saqqummiussaa aallaavigalugu.

2-mut - Namminersorlutik Oqartussaniit ataatsimoortumik aningaasaliissutit

Namminersorlutik Oqartussaniit ataatsimoortumik tapiissutit kommunip tunngaviusumik missingersuutaani 486,5 mio. koruuninik annertussuseqarput. Aningaasat annertussusaat Namminersorlutik Oqartussat 2021-mut aningaasanut inatsisissat siunnersuutaannit pissarsiarineqarput. Naatsorsornerisa ineneri appasippallaartut allaffeqarfimmit nalilerneqarpoq. Nassuiaammi uani immikkoortoq 3.1 innersuussutigalugu, kommunimi innuttaasut amerliartorusaarput, taamaallit Kommuneqarfik Sermersuup ataatsimoortumik tapiissutisissaasa ataatsimut katinnerat aamma taamaassalluni. Taakku saniatigut ataatsimoortumik tapiissutini 2020-mut missingersuutini akitigut akissarsiatigullu iluarsisuteqartoqarnikuunngilaq, naak Namminersorlutik Oqartussat danskinit ataatsimoortumik tapiissutisissaanni akitigut akissarsiatigullu ukiuortumik iluarsisuteqartoqartaraluartoq. Taamaallit allaffeqarfiup nalilerpaa, isumaqatiginninniarnikkut sulilunartoq 13,5 mio. koruunit pissarsiarineqarsinnaasut, 2021-mut ataatsimoortumik tapiissutini 500 mio. koruunit 2021-mut missingersuusiareqarsinnaanngorlugit.

Tassuuna ilanngullugu 2021-mi siusinaartumik pensionisianiit tunngatillugu ulloq 1/7 aallarnerfigalugu aningaasalersueriaaseq allannortussaavoq. Ulloq mannamut Namminersorlutik Oqartussat siusinaartumik pensioninut kommunip aningaasartuutaasa 50 procentii akiligassiissutigineqareernerisigut utertittarpai. Ulloq 1/7 2021 aallarnerfigalugu taakkununga tunngasut ataatsimoortumik tapiissutitigut pisalissapput. Allaffeqarfiup nalilerpaa, tamatum kingunerisaanik 2021-mut ataatsimoortumik tapiissutit 25 mio. koruuninik ilaneqassasut. Taamaattorli illuatungatigut Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu siusinaartumik pensioninut aningaasartuutinut tunngasut akiligassiissutigisinnaajunnaartussaammagut isertitakinnerulertoqassaaq.

Tassunga tunngasuni isertitassat inaarutaasumik aalajangersarneqarnerat eqqarsaatigalugu kommunip Namminersorlutillu Oqartussat akornanni isumaqatiginninniarnissaq utaqqimaarneqarpoq, allaffeqarfiulli siunnersuutigaa, suliaasaqarfimmut tunngasuni missingersuutit tunngaviatigut TAB 2021 imaassasoq:

Akileraarutit suussusaat:	Mio. kr.	Itisiliineq:
Aningaasanut inatsisissat siunnersuut 2021-mut Namminersorlutik Oqartussat siunnersuutaat	-486,5 mio. kr.	
Siunnersuut - siusinaartumik pensioninut tunngasuni isertitaqarnerunneq	-25 mio. kr.	
P/L aamma DUT isumaqatiginninniarni missiliiusseqqinneq	-13,5 mio. kr.	Akinik-akissarsianik iluarsiiinermik sunniutit aamma sulianik nuussinissaq sukumiisumik isumaqatiginninniutaasussaq
= Ataatsimoortumik tapiissutit siunnersuut katillugu:	-525,0 mio. kr.	

Siuliini missingersuutitigut allannuutissat siunnersuut, Suliffeqarfimmut Kiffartuussiviup ataani TAB2021-mut periarfissat allattorsimaffiini allassimavoq, kingunerissallugulu 2021-mi kommuninut ataatsimoortumik tapiissutitigut qaffariaateqarneq, katillugit 38,5 mio. koruunit, tassa Namminersorlutik Oqartussat aningaasanut inatsisissat siunnersuut 2021 aallaavigalugu.

3-mut – Akigitatigut isertitat.

TAB 2021-mi akigitatigut isertitanut tunngasut matuma kinguliini immikkoortoq 3.8-mi takusaqarfikkit.

3.5 TAB 2021-mi Ingerlatsinermut aningaasartuutit:

2021-mut missingersuusiani siullerni 2020-mut missingersuusianut assingusunut assigiinngitsutigut iluarsisutitalinnik ilassutitalinni ingerlatsinermut aningaasartuutit katillugit 1.621 mio. koruuninik annertussuseqarput.

Allaffeqarfiup siunnersuutigaa, 2021-mi ingerlatsinermut missingersuutitigut nalimassaasoqassasoq, ilanngaattit ilanngaatigereernerini 2021-mi 40,9 mio. koruuninik aningaasartuuteqarunneq pisussaammat.

Taamaalilluni TAB 2021-mi ingerlatsinermut aningaasartuutit 1.662 mio. koruuninik annertussuseqassapput.

40,9 mio. koruuninik aningaasaliissuteqarnerunissamik siunnersuut pilerpoq, periarfissat allattorsimaffiini arlalinni immikkoortuni arlalissuarni aningaasartuuteqarneruneq sipaarniarnerillu kingunerisaanik.

Periarfissat allattorsimaffiinit takussutissiaq missingersuutitut mappimi immikkoortoq 4-mi takuneqarsinnaavoq, periarfissallu allattorsimaffiinit ataasiakkaanut itisiliinerit missingersuutitut mappini 5-imiit 10-mut allassimallutik.

3.6 TAB 2021-mi sanaartornermut aningaasartuutit:

2021-mut missingersuusioqqaarnermi sanaartornermut aningaasartuutit katillugit 308.8 mio. koruuninik missingersuusioqqaarpoq.

2021-mi 3,4 mio. koruuninik ilanngaait ilanngaatigereerlugit aningaasartuutaanertalinnik 2021-mut sanaartornermut missingersuutit arlalitsigut naleqqussarlugit allaffeqarfimmit siunnersuutigineqarput.

Taamaalillutik TAB 2021-mi sanaartornermut missingersuutit 312,2 mio. koruuninngorlutik.

Ilanngaait ilanngaatigereerlugit 3,4 mio. koruuninik aningaasaliinerunissamut siunnersuutigineqartoq periarfissat allattorsimaffiisa arlalit sanaartornermut pilersaarutit ilaannik siuartinneqartunik allanillu kinguartinneqartunik imallit katinernerit pivoq. Sanaartugassat pilersaarutit arlalinnik nutaanik allaffeqarfiup siunnersuutaannut takuttoqarpoq, soorluttaaq sanaartornissamut pilersaarutit arlalit peerneqassasut siunnersuutigineqartoq.

2021-miit 2029-mut sanaartugassanut missingersuutissat siunnersuut nutaaq missingersuutitut mappimi immikkoortoq 14-imi takuneqarsinnaavoq, sanaartugassanullu missingersuutit pilersaarutaasut ataasiakkaat allaaserineqarneri, kiisalu sanaartornermut 2021-mut missingersuutit akuersissutigineqarnikuusunut sanilliullugu allannguutissat siunnersuutit periarfissat allattorsimaffianni allaaserineqarneri missingersuutitut mappimi immikkoortoq 15-imi takuneqarsinnaallutik.

3.8 TAB 2021-mi akigitit:

Kommunip akigititaanut takussutissat missingersuutitut mappimi immikkoortoq 13-imiippoq. 2021-mut akigitit kommunimit akileeqqusissutaasartut, kiisalu ukiup siuliani akigititaasimasunut naleqqiussineq akigititanut takussutissamiipput. Akigitit 2020-mut naleqqiullugu allannguuteqannginnissaq aallaavigineqarpoq.

Akigitit assigiinngitsut iluarsissuteqarfiginissaannut allaffeqarfik siunnersuuteqarpoq. Akigititanik iluarsissuteqarnissamut siunnersuutit allaffeqarfiup periarfissat allattorsimaffianiipput, tassanilu akigitit qanoq qaffatsigissasut pillugit siunnersuuteqarneq tamatumalu kingunerisaanik isertitaqarnerunerup annertussusaa takuneqarsinnaallutik.

Allaffeqarfiup missingersuutissat siunnersuutaanni akigitit iluarsissuteqarfiginissaannut siunnersuutaasut amerlangillat.

3.9 Atorsinnaasani / SULIARISINNAASANI aamma PINNGITSOORANI suliarisinnaasani atorsinnaasat missingersuutillu agguataarneri.

2021-mut missingersuutissat siunnersuuteqarnermi kommunimi politikikkut atorsinnaasat aatsaavissuaq suussusersinariarneri sulissutigineqarput.

Politikikkut atorsinnaasat tassaapput immikkoortuni naatsorsuutigisap saniatigut kommunip kiffartuussinissaminut aalajangigaasa naatsorsorneri, tak. Kalaallit Nunaanni inatsisit atuuttut.

2021-mut missingersuutitut saqqummiussaliornermut atatillugu politikikkut atorsinnaasat 2021-mut missingersuutit 233 mio. koruunit missaanniittut suussusersinissaannut siunnerfeqartumik sulissutigineqarput.

Tamanna pillugu missingersuutitut mappimi immikkoortoq 11-mi atuarneqarsinnaavoq, ilaatigut atorsinnaasat takussutissanngorlugit saqqummiunneqarlutik. Aammattaaq kommunip siunertatut allaaserisaani 65-imi immikkoortoq 12-imiittumi atorsinnaasat sukumiisumik allaaserineqartut atuarneqarsinnaapput.

3.10 Siunertatut allaaserisat atorsinnaasallu allaaserineqarneri

2021-mut missingersuutissat siunnersuut kommunimi politikikkut aningaasaliissutit qaffasissusaanik kommunip siunertaatut qaffasissusaaniittut tunngaveqarpoq.

Siunertaq tassaavoq suliassamik allaaserinnineq, kommunimit naammassineqartussaq. Kommunip missingersuutit Kommuneqarfik Sermersuumi siunertanut 65-it missaanniittunut agguagaapput.

Siunertat taakkua missingersuutitut mappimi immikkoortoq 12-imi paasissutissat allattorneqarfianni erseqqissumik allaaserineqarput. Tassani ilaatigut siunertat missingersuutaat, suliassat taakkununga atuuttut aamma suliassarfiit pillugit politikikkut atorsinnaasat atuarneqarsinnaapput.

3.11 Missingersuutit siunertanut agguataakkat

Kommunip aningaasartuutit siunertanut qaffasissuseq 3-mut Kommuneqarfik Sermersuumi politikikkut aningaasaliissutaasut qaffasissusaasumut agguataarneqarsimasut tabeli 3.11.1-imi takuneqarsinnaapput.

Taamaalilluni TAB 2021 akuerisaasooq tabelimiippoq, tamatumalu kingunerisaanik suliassarfiimmi suliassat suliarinissaannut allaffeqarfimmut aningaasaliissutit.

Siunertaq tassaavoq suliassamik allaaserinnineq, kommunimit naammassineqartussa. Kommunip missingersuutai Kommuneqarfik Sermersuumi siunertanut 65-it missaanniittunut agguagaapput.

Siunertat taakkua missingersuutinut mappimi immikkoortoq 12-imi paasisutissat allatorneqarfianni erseqqissumik allaaserineqarput. Tassani ilaatigut siunertat missingersuutaat, suliassat taakkununga atuuttut aamma suliassaqrifiit pillugit politikikkut atorsinnaasat atuarneqarsinnaapput.

Missingersuutit siunertanut allaffeqarfiup periarfissatut allatorsimaffiit sanaartugassatullu missingersuutit siunnersuutigineqarnerinut nutaanut agguataakkat katillugit 67,4 mio. koruunit sinneqartoorfiussasut takutippaat, taamaattumik 2021-mi 100 mio. koruunit atorsinnaasassatut anguniagaq naammassiniaraanni 32,6 mio. koruunit nassaarineqartariaqarput.

Tabel 3.11.1 – 2020-miit 2024-mut missingersuutit siunertat pingasunut agguataakkat.

TAB 2021	Grundbudget		Muligheds-kataloger		Budget med Mulighedskataloger	Budgetoverslagsår med Mulighedskataloger		
Formål navn:	Formål	2021	Heraf råderum	2021	2021	2022	2023	2024
Skatter og afgifter	010101	-1.447.534.819	0	-50.000.000	-1.497.534.819	-1.497.534.819	-1.497.534.819	-1.497.534.819
Tilskud til kommuner	010202	-486.500.000	0	-38.500.000	-525.000.000	-550.000.000	-550.000.000	-550.000.000
Kommunalbestyrelse	020102	15.140.012	8.792.000	-849.996	14.290.016	14.290.016	14.290.016	14.290.016
Bygdebestyrelse	020103	2.109.996	350.000	0	2.109.996	2.109.996	2.109.996	2.109.996
Kommunalt valg	020202	400.000	0	0	400.000	400.000	400.000	400.000
Bygdepuljer	020401	2.457.000	2.400.000	0	2.457.000	2.457.000	2.457.000	2.457.000
Dagpleje	030101	3.594.228	0	0	3.594.228	3.594.228	3.594.228	3.594.228
Vuggestue	030102	20.827.800	2.948.000	-1.204.000	19.623.800	19.623.800	19.623.800	19.623.800
Børnehave	030103	23.276.184	5.372.000	-7.616.000	15.660.184	15.660.184	15.660.184	15.660.184
Integreret institution	030104	75.666.161	8.836.000	11.112.000	86.778.161	86.778.161	86.778.161	86.778.161
Grundskole	030201	254.394.828	21.278.000	3.029.000	257.423.828	257.423.828	257.423.828	257.423.828
Fritids- og aktivitetstilbud	030202	45.476.108	652.000	-1.530.000	43.946.108	43.946.108	43.946.108	43.946.108
PPR	030204	7.168.956	802.000	-100.000	7.068.956	7.068.956	7.068.956	7.068.956
Studiestøtte	030701	0	0	0	0	0	0	0
Bomuligheder under uddannels	030801	11.930.016	450.000	247.000	12.177.016	12.177.016	12.177.016	12.177.016
Fangst, fiskeri	040101	1.016.376	0	0	1.016.376	1.016.376	1.016.376	1.016.376
Råstoffer	040103	99.996	100.000	0	99.996	99.996	99.996	99.996
Turisme	040104	3.699.996	3.573.000	0	3.699.996	3.699.996	3.699.996	3.699.996
Øvrige brancher	040107	13.915.392	13.634.800	0	13.915.392	13.915.392	13.915.392	13.915.392
Myndighedsbehandling, erhverv	040108	0	0	0	0	0	0	0
Børn med særlige behov	050101	290.259.024	2.782.000	12.054.000	302.313.024	302.313.024	302.313.024	302.313.024
Børn med handicap	050102	15.000.012	0	0	15.000.012	15.000.012	15.000.012	15.000.012
Voksne med særlige behov	050103	15.299.664	14.705.300	-2.108.000	13.191.664	13.191.664	13.191.664	13.191.664
Voksne med handicap	050104	147.454.142	2.590.000	15.240.000	162.694.142	162.694.142	162.694.142	162.694.142
Misbrugsbehandling	050105	999.996	0	0	999.996	999.996	999.996	999.996
Hjemmehjælp	050106	16.260.960	425.000	0	16.260.960	16.260.960	16.260.960	16.260.960
Hjælpe midler og træning	050107	2.491.932	0	0	2.491.932	2.491.932	2.491.932	2.491.932
Offentlig hjælp	050201	69.354.828	0	25.000.000	94.354.828	119.354.828	119.354.828	119.354.828
Ældre	050301	94.830.960	5.885.000	18.203.000	113.033.960	113.033.960	113.033.960	113.033.960
Borgerservice	050401	11.328.792	0	0	11.328.792	11.328.792	11.328.792	11.328.792
Beskæftigelsesindsats	050501	14.589.132	0	0	14.589.132	14.589.132	14.589.132	14.589.132
Majoriaq	050502	17.817.660	3.144.000	-3.000.000	14.817.660	14.817.660	14.817.660	14.817.660
Myndighedsbehandling på socia	050601	64.419.612	2.500.000	300.000	64.719.612	64.719.612	64.719.612	64.719.612
Almen sundhed og forebyggelse	060102	3.394.108	0	0	3.394.108	3.394.108	3.394.108	3.394.108
Byplanlægning	070101	0	0	0	0	0	0	0
Byggemodning	070103	-6.999.996	0	0	-6.999.996	-6.999.996	-6.999.996	-6.999.996
Natur og tilsyn	070201	1.204.908	0	0	1.204.908	1.204.908	1.204.908	1.204.908
Miljø og tilsyn	070301	0	0	0	0	0	0	0
Hundehold og skadedyrsbekæm	070303	992.028	0	0	992.028	992.028	992.028	992.028
Modtagestationer	070304	-85.860	0	0	-85.860	-85.860	-85.860	-85.860
Interne entreprenører	070401	26.774.520	0	0	26.774.520	26.774.520	26.774.520	26.774.520
Myndighedsbehandling teknik, r	070501	3.263.856	0	8.300.000	11.563.856	11.563.856	11.563.856	11.563.856
Fritidsundervisning	080101	5.187.256	2.020.000	0	5.187.256	5.187.256	5.187.256	5.187.256
Idræt	080102	22.897.800	21.615.000	-3.350.000	19.547.800	19.547.800	19.547.800	19.547.800
Andre fritidsaktiviteter	080103	6.766.248	7.518.000	-1.650.000	5.116.248	5.116.248	5.116.248	5.116.248
Biblioteksvesen	080201	401.671	401.671	0	401.671	401.671	401.671	401.671
Museumsvirksomhed	080203	3.491.004	1.197.000	-810.000	2.681.004	2.681.004	2.681.004	2.681.004
Andre kulturelle tiltag	080204	12.940.390	8.804.000	500.000	13.440.390	13.440.390	13.440.390	13.440.390
Havne og skibstrafik	090201	873.012	873.000	0	873.012	873.012	873.012	873.012
Veje, broer, trapper	090203	7.323.000	6.000.000	0	7.323.000	7.323.000	7.323.000	7.323.000
Snerydning	090301	10.696.008	0	0	10.696.008	10.696.008	10.696.008	10.696.008
Renholdelse	090302	0	0	0	0	0	0	0
Kloak	090303	2.097.960	0	0	2.097.960	2.097.960	2.097.960	2.097.960
Pladser, legepladser m.v.	090304	2.411.976	2.411.976	0	2.411.976	2.411.976	2.411.976	2.411.976
Kirkegårde	090305	759.000	0	0	759.000	759.000	759.000	759.000
Energiforsyning (el, vand og var	100101	442.008	0	0	442.008	442.008	442.008	442.008
Renovation	100102	1.155.588	0	0	1.155.588	1.155.588	1.155.588	1.155.588
Boligforsyning	100105	0	0	0	0	0	0	0
Servicehuse	100107	2.753.952	0	0	2.753.952	2.753.952	2.753.952	2.753.952
Forbrændingsanlæg	100109	-748.872	0	0	-748.872	-748.872	-748.872	-748.872
Beredskab	110101	11.170.188	0	1.500.000	12.670.188	12.670.188	12.670.188	12.670.188
Repræsentationer	120101	0	0	0	0	0	0	0
Sekretariat	160101	120.162.160	0	-32.301.276	87.860.884	87.860.884	87.860.884	87.860.884
Økonomi	160102	11.420.200	0	0	11.420.200	11.420.200	11.420.200	11.420.200
HR	160103	28.180.796	2.736.600	0	28.180.796	28.180.796	28.180.796	28.180.796
IT-drift	160104	52.213.812	52.122.756	0	52.213.812	52.213.812	52.213.812	52.213.812
Bygninger/ejendomsdrift	160105	33.807.588	25.600.000	0	33.807.588	33.807.588	33.807.588	33.807.588
Kontingenter og tilskud	160107	3.226.796	0	0	3.226.796	3.226.796	3.226.796	3.226.796
Finansielle anlægsinvesteringer	170101	-19.440.000	0	0	-19.440.000	-19.440.000	-19.440.000	-19.440.000
Afskrivninger	170201	12.000.000	0	0	12.000.000	12.000.000	12.000.000	12.000.000
Indtægter i alt		-1.953.474.819	0	-88.500.000	-2.041.974.819	-2.066.974.819	-2.066.974.819	-2.066.974.819
Driftsudgifter i alt		1.621.452.868	232.519.103	40.965.728	1.662.418.596	1.687.418.596	1.687.418.596	1.687.418.596
= Netto-driftsbudget i alt		-332.021.951		-47.534.272	-379.556.223	-379.556.223	-379.556.223	-379.556.223
- Anlægsudgifter i alt		308.773.000		3.377.000	312.150.000	352.050.000	370.650.000	358.550.000
= Resultat / overskud		-23.248.951		-44.157.272	-67.406.223	-27.506.223	-8.906.223	-21.006.223
+ = udgifter								
- = indtægter								

Soorlu tabelimi takuneqarsinnaassasoq, ukiunut missingersuusiortiusut 2021-mi allaffissornermi teknikkikkut missingersuutaapput.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit isertitallu ukiunut missingersuusiorfiusuni appasipput, tamannalu ima isumaqarpoq, suliniutit nutaat kiisalu assersuutigalugu inuiaqatigiit agguataarnerisa allaatigisaanerisa allangorneri ukiumiit ukiumut aningaasaliissutigineqartassapput (-qaqqissapput).

Taamaalillutik pissutsit marluk ukiuni missingersuusiorfiusuni allangussapput:

1. Sanaartugassanut aningaasaliissutit 2022-miit 2024-mut ukiuni missingersuusiorfiusuni allangortinneqassapput, pissutigalugu pilersaarutit aallartinnerini inarneqarnerisalu nalaanni missingersuusiarineqartassammata. Sanaartugassanut aningaasaliissutit ukiunut arlalinnut sanaartornermut missingersuutissatut siunnersuutinut 2021-miit 2029-moortinneqarput, taakkulu missingersuutinut mappimi matumani immikkoortoq 14-imi 15-imilu takuneqarsinnaallutik.
2. Aammattaaq siusinaartumik soraarnerussutisiallit pillugit allatut aningaasaliinissaq 2022-mi atuleriartuaarsinneqassaaq, tassani ilaatigut tamanut tapiissutit kontuata siusinaartumillu soraarnerussutisiallit kontuata akornanni 25 mio. koruunit nuunneqassallutik.

Nassuiaammi matumani tabelimut uunga tullianiittumullu atuutsinneqarpoq.

3.13 Missingersuutit ingerlatsivinnut kingornalu siunertanut agguataarlugit

Kommunimi aningaasartuutit isertitallu allangoriartorneri siullermik ingerlatsivinnut ataasiakkaanut agguataakkat kingornalu siunertanut agguataakkat tabeli 3.13.1-imi takuneqarsinnaapput.

Siunertaq tassaavoq suliassamik allaaserinnineq, kommunimit naammassineqartussaq. Kommunip missingersuutai Kommuneqarfik Sermersuumi siunertanut 65-it missaanniittunut agguagaapput. Siunertat taakkua missingersuutinut mappimi immikkoortoq 12-imi paasisutissat allatorneqarfianni erseqqissumik allaaserineqarput. Tassani ilaatigut siunertat missingersuutaat, suliassat taakkununga atuuttut aamma suliassaqrifiit pillugit politikikkut atorsinnaasat atuarneqarsinnaapput.

Siunertat ingerlatsivinnut immikkuullarissuuneri nalinginnaasuvoq, suliassallu suliarineqassapput aatsaat ajornaatsumik pisariillisakkamillu suliarinerini iluaqutaasussaattillugit.

Taakku oqaatigeriarlugit aamma imaappoq, siunertat ataasiakkaat ingerlatsivinnut arlalinnut ingerlaqqittarput. Taamaattoqartarporlu ingerlatsiviit assigiinngitsut marluk sullitaminnut assigiinngitsunut suliassamik ataatsimik suliaqaraangata. Matumani assersuutigalugu tassaasinnaavoq Isumaginnittoqarfimmi Oqartussaaffeqarfimmi sullissinermi siunertaq 05.06.01. Suliassaq taanna Meeqqanut Ilaqutariinnullu aamma Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu suliassaqrifinni suliarineqartarpoq. Suliap suliarineqarnerani sullinneqartut – taamaalillunilu sulisut atorneqartut – assigiinngitsuupput, kisianni suliassat assigiipput, taamaattumik ingerlatsiviit marluullutik siunertanut missingersuuteqarput.

Ingerlatsiviup kingornalu siunertanut agguataakkatut missingersuutinut takussutissaq assersuutigalugu ataatsimiititap susassaqtartup nammineq susassaqrifimmi iluani missingersuutissatut siunnersuutaasoq kisiat takorusuppagu atorneqarsinnaavoq. Ingerlatsivinnut agguataakkatut siunertanut takussutissaq atorluguttaaq missingersuutinut takussutissap ataqatigiisinnissaanut ajornaannerusarpoq, assersuutigalugu periarfissatut allatorsimaffik pineqassappat, taannaavorlu ingerlatsivinnut agguataagaasoq kingornalu siunertanut agguataagaasoq.

